

Reactie op wetsvoorstel onderwijshuisvesting zoals voorgelegd voor internetconsultatie

Bij het doorlezen van het ontwerp-wetsvoorstel OHV hebben we als schoolbesturen en gemeente Westerkwartier de volgende opmerkingen:

1. Het verplichte karakter om het iedere collegeperiode één maal op te stellen; met een doorkijk naar de komende 12 jaar daarna. We gaan dit laatste al opnemen in ons IHP.
2. De schoolbesturen moeten de MJOP's op orde hebben om in te kunnen brengen. Dat deden we al en blijven dit doen. MJOP zegt echter te weinig over de verduurzaming.
3. Total Cost of Ownership wordt een uitgangspunt bij de voorzieningen in het IHP. Dat is op zich mooi, maar als scholen én gemeente te weinig geld hebben, blijft het krap.
4. Schoolbesturen met grote reserves mogen daaruit investeringen doen in de OHV. Het opheffen van het investeringsverbod is mooi, maar uitvoering daarvan wordt wel ingewikkeld, als naar de gehele schoolrekening moet worden gekeken qua investering, liquiditeit en rentabiliteit van de scholen, hier komt een rekenformat voor. Eenvoudiger was geweest om het te koppelen aan een MJOP. (Ook in relatie met de componentenmethode die wordt ingevoerd, waarbij we een apart fonds aanleggen voor onderdelen die bij goed onderhoud alleen bij einde levensduur vervangen zouden worden, bijvoorbeeld kozijnen, radiatoren e.d.).
5. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor een goed binnenklimaat; dat is nu ook al zo. Wat verwarrend is dat er nu terloops aan toegevoegd wordt: "na nieuwbouw of renovatie". Hoe zit het dan nu wanneer het binnenklimaat niet goed op orde is?
6. Wat is de definitie van een gezond binnenklimaat?
Verwezen wordt naar bouwbesluit en ARBO: wel eisen voor ventilatie (niveau frisse scholen klasse B), maar geen eisen voor temperatuur, koeling, ...enz.
In het bouwbesluit staat wel een eis omtrent ventilatie die gelijk is aan frisse scholen klasse B, maar koeling is niet genoemd in frisse scholen, laat staan Bouwbesluit. Qua temperatuur mag het conform Frisse scholen Klasse B (wat formeel geen eis is, dus nieuwbouw als zorgplicht van de gemeente niet aan hoeft te voldoen) zelfs 3 graden onder buitentemperatuur mag zijn. Dus een temperatuur van 25-30 graden in de zomer is geoorloofd. Voldoet dit dan aan de criteria van een gezond binnenklimaat? Er worden bij nieuwbouw ook geen eisen aan de relatieve vochtigheid gesteld, bij nieuwbouw is dit wel degelijk een probleem en komen er ook veel klachten over hoofdpijn, droge ogen e.d. In bestaande bouw vergt het aanbrengen van ventilatie nogal een investering in aanpassing, wordt in de MI het budget voor aanpassing ook verhoogt, of moeten schoolbesturen en gemeenten dat samen maar weer oplossen?
7. Renovatie wordt voorgesteld als volwaardig alternatief voor vervangende nieuwbouw: Niet duidelijk is aan welke bouwbesluit eisen moet worden voldaan.
Eisen bouwbesluit voor bestaande bouw of nieuwbouw. Idem, voor de eisen qua duurzaamheid in relatie tot de klimaatdoelstellingen. Een levensduurverlening van renovatie van 25 jaar, dan dient ook de afschrijving in 25 jaar plaats te vinden, daar

moet je in het IHP denk ik goed naar kijken wat haalbaar en wenselijk is, ook in relatie tot het investeringsverbod.

8. Renovatie wordt in de toelichtende tekst ook nog omschreven als “grootschalige ingreep aan een bestaand gebouw *die verder reikt dan groot onderhoud*, en is gericht op een verlenging van de levensduur met minimaal 25 jaar”; vermoed dat er hier toch nog interpretatieverschillen bij ontstaan, en dat was juist niet de bedoeling.
9. Renovatie bestaande uit vernieuwing of grootschalige verandering van een gebouw of een gedeelte daarvan door een geheel van maatregelen, dat erop is gericht de levensduur en geschiktheid van het gebouw *of het gedeelte daarvan*, voor het onderwijs met ten minste 25 jaar te verlengen. *Kan “gedeelte” ook installatie zijn?*
10. Aan de krappe normen (vierkante meters per leerlingen) wordt in het wetsvoorstel niets gedaan. Leerlingen hebben veel minder ruimte dan b.v. kantoormedewerkers.
11. Dat het IHP in de wet geregeld wordt is goede zaak. De wet stelt dat er geen extra financiering benodigd is voor het IHP. Met het opstellen daarvan zal het wel los lopen inderdaad, echter voor de uitvoering daarvan in relatie tot afschrijving gebouwen 40 jaar, levensduurverlening van 25 jaar en de klimaatdoelstellingen in 2030 en 2050 is wel degelijk extra financiering benodigd. Zie ook het IBO rapport. Dat ontbreekt in deze wet. De onwil om structureel als Rijk de bijdrage te verhogen, is opmerkelijk. Er wordt bij H10 aangegeven dat de gemeenten geen extra geld nodig hebben, nu renovatie een voorziening is geworden; renovatie komt namelijk in de plaats van vervangende nieuwbouw en dat geld wordt dan niet uitgegeven. Echter: gemeenten en schoolbesturen komen nu al geld tekort voor waar “renovatie” voor staat. Zie de situatie campus Leek/rsg de Borgen (VO) dat ook in een document voor 2^e Kamer commissie genoemd is. Deze renovatie is financieel onhaalbaar geworden. Er wordt zelfs gesproken over een “positief saldo” door het verplicht maken IHP!? Het systeem aanpassen zonder dat er geld bij komt, is geen oplossing voor het echte probleem. Structureel meer geld voor de onderwijshuisvesting is wel een adequate oplossing.

Waar de VNG, PO-raad, VO-raad, jarenlang om roepen, wordt zo weggeredeneerd. Niet alleen voor leerlingen, maar ook voor personeel is het werken in gebouwen, die niet meer van deze tijd zijn, onaantrekkelijk. De huisvesting is een vergeten factor. Wat de minister van OCW zegt over het belang van huisvesting, strookt niet met de daden. Hij zegt het belang te erkennen, maar komt niet met structureel meer geld.

Stuurgroep IHP (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs) in gemeente Westerkwartier